

Tractament de la Parla**2013/2014**

Codi: 43031

Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313807 Tractament de la informació i comunicació multilingüe	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Lorraine Baque Millet

Correu electrònic: Lorraine.Baque@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquest mòdul té per objectiu familiaritzar els estudiants amb els processos cognitius implicats en el llenguatge (en particular, en el llenguatge oral). Es presentaran, per una banda, els principals models (neuro-)psicolingüístics i la simptomatologia de les principals patologies del llenguatge i de la parla, i, per altra banda, es proporcionaran les eines necessàries per a l'anàlisi i el tractament de la parla no canònica.

Competències

- Tractament de la informació i comunicació multilingüe
- Analitzar els processos cognitius en els usos desviants de les llengües per a diverses aplicacions (especialitat COMM).
- Analitzar i gestionar el multilingüisme en contextos i aplicacions diferents.
- Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Seleccionar i aplicar una metodologia científica adequada a l'objecte d'estudi

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar amb rigor i de manera sistemàtica la metodologia científica adoptada
2. Aplicar els coneixements necessaris per a la descripció de les particularitats cognitives de la comunicació multilingüe.
3. Aplicar els coneixements teòrics adquirits per a l'anàlisi i la interpretació de processos cognitius implicats en el llenguatge per a diferents aplicacions.
4. Completar la informació rebuda en el mòdul mitjançant la recerca de bibliografia complementària.
5. Emprar les eines informàtiques actuals per a la gestió de referències bibliogràfiques
6. Identificar els components i processos cognitius que hi ha al darrere d'un determinat ús lingüístic desviant.
7. Identificar la metodologia més adequada per a la resolució d'un problema lingüístic
8. Inferir el tractament de la parla adequat a noves problemàtiques a partir dels casos pràctics analitzats.

9. Interpretar el comportament lingüístic de subjectes en situacions multilingües i proposar el tractament més adequat.
10. Seleccionar i aplicar les metodologies pertinents per al remei d'un ús lingüístic desviant en funció del dèficit o dificultat de processament subjacent.
11. Seleccionar la bibliografia científica més rellevant i actualitzada relacionada amb l'objecte d'estudi.

Continguts

El mòdul s'estructurarà en els següents apartats:

1. Introducció. La noció de patologia de la parla i/o del llenguatge
2. Cervell i llenguatge. Neuropsicolingüística
3. Afàsies
4. Simptomatologia de l'expressió i comprensió oral
5. Dificultats d'interpretació de les manifestacions de superfície
6. Interpretacions cognitives i models psicolingüístics de llenguatge
7. Percepció de la parla desviant

Metodologia

Aquest mòdul s'estructurarà en:

- classes expositives
- pràctiques d'aula
- elaboració de treballs i informes

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives i pràctiques d'aula	67,5	2,7	2, 3, 6, 7, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Preparació d'informes o d'exercicis pràctics	35	1,4	2, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Lectures bibliogràfiques, preparació de treballs i informes	100	4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

L'avaluació d'aquest mòdul comportarà:

- la resolució de casos pràctics
- una prova de síntesi bibliogràfica
- l'elaboració d'un treball o informe teòrico-pràctic

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament d'informes o treballs	60	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Prova de síntesi	20	10	0,4	2, 3, 4, 5, 6, 11
Proves teòrico-pràctiques	20	2,5	0,1	3, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- AITCHINSON, J. (1983), *The Articulate Mammal. An Introduction to Psycholinguistics*. London, Hutchinson.
- AITCHINSON, J. (1992) *Introducing Language and Mind*. London: Penguin Books (Penguin English Linguistics).
- BALL, M.J. (Ed.) (1988) *Theoretical Linguistics and Disordered Language*. London: Croom Helm.
- BLANKEN, G.- DITTMANN, J.- GRIMM, H.- MARSHALL, J.C.- WALLESch, C.-W. (Eds.) (1993) *Linguistic Disorders and Pathologies. An International Handbook*. Berlin: Walter de Gruyter (Handbooks of Linguistics and Communication Science, 8).
- BOUTON, C. (1984) *La neurolinguistique*. Paris: Presses Universitaires de France (Que sais-je?, 2153).
- BROWN, R. (1970) *Psycholinguistics*. New York: Free Press.
- CABRÉ, M.T. (1988) "Fundamentos de lingüística en logopedia", in PEÑA, J. (Ed.) *Manual de logopedia*. Barcelona: Masson. pp. 71-90.
- CAPLAN, D. (1987) *Neurolinguistics and Linguistic Aphasiology. An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press (Cambridge Studies in Speech Science and Communication); trad. cast. de L. Eguren: *Introducción a la neurolingüística y al estudio de los trastornos del lenguaje*. Madrid: Visor (Lingüística y conocimiento, 15), 1992
- CAPLAN, D. (1988) "The biological basis for language" in NEWMEYER, F.J. (Ed.) *Linguistics: The Cambridge Survey. Volume III. Language: Psychological and Biological Aspects*. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 237-255. ; trad. cast. de J. Llisterrí "Las bases biológicas del lenguaje" in NEWMEYER, F.J. (Ed.) *Panorama de la lingüística moderna de la Universidad de Cambridge. III El lenguaje: Aspectos psicológicos y biológicos*-Madrid: Visor (Lingüística y Conocimiento, 16) pp. 275-296.
- CLARK, H.- CLARK, E. (1977) *Psychology and Language. An Introduction to Psycholinguistics*. New York: Harcourt, Brace Jovanovich.
- CRYSTAL, D. (1980) *Introduction to Language Pathology*. London: Edward Arnold; trad. cast de M. Luisa Sánchez Bernardos: *Patología del lenguaje*. Madrid: Cátedra, 1983, 1989.
- CRYSTAL, D. (1981) *Clinical Linguistics*. Wien: Springer Verlag. Reprinted: London: Whurr Publishers, 1991.
- CRYSTAL, D. (1987) *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge: Cambridge University Press. [chap 46: Language Handicap].
- CRYSTAL, D.- VARLEY, R. (1993) *Introduction to Language Pathology*. London: Whurr Publishers. Third Edition.
- DAMASIO, A.R. - DAMASIO, H. (1992) "Brain and Language", *Mind and Brain, Special Issue, Scientific American* 267, 3 (September): 62-71; trad. cast. "Cerebro y Lenguaje", in *El lenguaje humano*. Prensa Científica SA (Temas de Investigación y Ciencia, 5), 1996. pp. 20-28.
- DeREUCK, A.V.S. - O'CONNOR, M. (Eds.) (1964) *Disorders of Language*. London: Churchill.
- EUSTACHE, F. & LECHEVALIER, B. (1993): *Langage et aphasie*, De Boeck Université, Paris-Bruxelles.
- FABBRO, F. (Ed.) (1999) *Concise Encyclopedia of Language Pathology*. New York: Pergamon - Elsevier Science.
- FERNÁNDEZ PÉREZ, M. (1999) "El lingüista y las patologías del lenguaje", in FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, J.- FERNÁNDEZ JUNCAL, C.- MARCOS SÁNCHEZ, M. - PRIETO DE LOS MOZOS, E.- SANTOS RÍO, L. (Eds.) *Lingüística para el siglo XXI. III Congreso de Lingüística General (CLG3)*. Salamanca: Ediciones de la Universidad de Salamanca (Aquilafuente, 9). vol 1, pp. 633-640.

Tractament de la Parla 2013 - 2014

- GARAYZÁBAL HEINZE, E. (2004) "Las alteraciones del lenguaje desde la perspectiva de la lingüística: el estado de la cuestión", *Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología* 24, 4: 169-177. GRODZINSKY, Y. (1990) *Theoretical Perspectives on Language Deficits*. Cambridge, Mass.: The MIT Press (Bradford Books)
- GARMAN, M. (1990) *Psycholinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press. (Cambridge Textbooks in Linguistics)
- GRUNDY, K. (Ed.) (1990) *Linguistics in Clinical Practice*. London- New Jersey: Whurr Publishers (Progress in Clinical Sciences Series). 2nd edition, 1995.
- HECAEN, H.- ANGELERGUES, R. (1965) *Pathologie du langage*. Paris: Larousse (Langue et Langage)
- HERNÁNDEZ SACRISTÁN, C. (1996) "Patologías del lenguaje", in MARTÍN VIDE, C. (Ed.) *Elementos de lingüística*. Barcelona: Octaedro (Octaedro Universidad, Textos) pp. 287-306.
- JACKSON, C.A. (1988) "Linguistics and speech-language pathology", in NEWMEYER, F.J. (Ed.) *Linguistics: The Cambridge Survey*. Volume III. Language: Psychological and Biological Aspects. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 256-273; trad. cast. de J. Llisterrí "Lingüística y patología del lenguaje y del habla" in NEWMEYER, F.J. (Ed.) *Panorama de la lingüística moderna de la Universidad de Cambridge*. III El lenguaje: Aspectos psicológicos y biológicos. Madrid: Visor (Lingüística y Conocimiento, 16) pp. 297-316
- JAKOBSON, R. (1941) *Kindersprache, Aphasie und allgemeine Lautgesetze*, Uppsala Universitets Arsskrift 1942, 1-83; trad. cast. de E. Benítez: *Lenguaje infantil y afasia*. Madrid: Ayuso, 1974.
- JUNQUÉ PLAJA, C.- BRUNA RABASSA, O.- MATARÓ SERRAT, M. (2004) *Neuropsicología del lenguaje. Funcionamiento normal y patológico. Rehabilitación*. Barcelona: Masson.
- KELLER, E. (1985) *Introduction aux systèmes psycholinguistiques*. Chicoutimi, Québec: Gaëtan Morin Editeur.
- KELLER, E. (1985): *Introduction aux systèmes psycholinguistiques*, Gaëtan Morin, Chicoutimi.
- LEVELT, W. (1989): *Speaking. From intention to articulation*, MIT Press, Cambridge-London.
- LIST, G. (1977) *Introducción a la Psicolingüística*. Madrid: Gredos.
- LÓPEZ GARCÍA, Á. (1991) *Psicolingüística, Síntesis*, Madrid.
- LURIA, A.R. (1976) *Basic problems of Neurolinguistics*. The Hague: Mouton. Trad. cast. de J. Peña Casanova. Barcelona: Toray - Masson, 1980.
- MANNING, L. (1988) *Neurolingüística*. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia (Cuadernos de la UNED 047)
- MARRERO AGUIAR, V. (1999) "La lingüística clínica", in CARBONERO CANO, P.- CASADO VELARDE, M. GÓMEZ MANZANO, P. (Eds.) *Lengua y discurso. Estudios dedicados al profesor Vidal Lamíquiz*. Madrid: Arco/Libros.
- NESPOULOUS, J.-L.- VIRBEL, J. (2004) "Apport de l'étude des handicaps langagiers à la connaissance du langage human", *Revue PArôle* 29-30: 5-42.
- NICOLOSI, L.- HARRYMAN, E.- KRESHBECK, J. (1989) *Terminology of Communication Disorders*. Baltimore: Williams & Wilkins.
- OBLER, L.K.- GJERLOW, K. (1999) *Language and the Brain*. Cambridge: Cambridge University Press (Cambridge Approaches to Linguistics). Trad. cast. de E. Méndez y P. Tena: *El lenguaje y el cerebro*. Madrid: Cambridge University Press, 2001.
- ORTIZ ALONSO, T. (1997): *Neuropsicología del lenguaje*, CEPE, Madrid.
- PEÑA CASANOVA, J. (Ed.) (1988) *Manual de logopedia*. Barcelona: Masson. 2a edición, 1994; 3a edición, 2001.
- PEÑA CASANOVA, J. & Pérez Pamies, M. (1995): *Rehabilitación de la afasia y trastornos asociados*, Masson, Barcelona.
- PEÑA CASANOVA, J. (2000): *Manual de logopedia*, Masson, Barcelona.
- PERELLÓ J. (1990) *Transtornos del habla*. Barcelona: Masson. Quinta edición.
- PERELLÓ, J. (1995): *Trastornos del habla*, Masson, Barcelona.

PERELLÓ, J.- AGUILAR, J.- GUIXA, J.- LEAL, M.- PONCES, J.- TORRES DE GASSÓ J.M. (1971) Audiofoniatría y Logopedia VII: Perturbaciones del lenguaje. Barcelona: Editorial Científico - Médica.

PERELLÓ, J. Diccionario de Logopedia, Foniatria y Audiología. Barcelona: Lebón (Manuales prácticos, 1).

PERELLÓ, J.- PONCES, J.- TRESSERRA (1973) Audiofoniatría y Logopedia VIII: Transtornos del habla. Barcelona: Editorial Científico - Médica.

PERELLÓ, J.- TORTOSA, F. (1972) Audiofoniatría y Logopedia VI: Sordomudez. Barcelona: Editorial Científico - Médica.

POROT, D. (1972) Les troubles du langage. Paris: Presses Universitaires de France (Que sais-je? - 1712)

PUYUELO SANCLEMENTE, M.- RONDAL, J.A. (2003) Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje. Aspectos evolutivos y patología en el niño y el adulto. Barcelona: Masson.

QUILIS, A.- HERNÁNDEZ ALONSO, C. (1990) Lingüística española aplicada a la terapia del lenguaje. Madrid: Gredos (Manuales)

RONDAL, J.- SERON, X. (Eds.) (1982) Troubles du langage. Bruxelles: Pierre Mardaga. Trad. de M. Pérez de Lara, supervisión de M. Serra: Transtornos del lenguaje. Barcelona: Paidós, 1998. 3 vols.

RONDAL, J.A.- LING, D.R. (2000) "Análisis del lenguaje espontáneo", Revista de Logopedia, Foniatria y Audiología 20, 4: 169-184.

SCHINDLER, O. (1988) Breviario di patologia della comunicazione. Torino: Omega. 4 vols.

SERRA, M. (1991) "Transtornos del lenguaje y de la comunicación", in MARTÍN SERRANO, M.- SIGUAN SOLER, M. (Coords.) Comunicación y lenguaje. Madrid: Alhambra (Tratado de Psicología General, 6). pp. 767-812.

SIGUÁN, M. (coord.) (1986): Estudios de psicolingüística, Pirámide, Madrid.

SLAMA-CAZACU, T. (1972) La psycholinguistique. Lectures. París: Kliencksieck.

SLOBIN, D.I. (1974) Introducción a la psicolingüística. Buenos Aires: Paidós.

SOLER VILAGELIU, O. (Coord.) (2006) Psicología del llenguatge. Barcelona: Editorial UOC (Manuales, 96).

STEINBERG, D. (1993) An Introduction to Psycholinguistics. London - New York: Longman (Learning about Language)

TRAVIS, L.E. (Ed.) (1971) Handbook of Speech Pathology and Audiology. New York: Appleton-Century-Crofts, 2nd edition.

VALLE ARROYO, F. (1991) Psicolingüística. Madrid: Ediciones Morata (Psicología, Manuales)

VALLE ARROYO, F. (1992): Psicolingüística, Morata, Madrid.

VALLE, F.; CUETOS, F.; IGOA, J.M. & DEL VISO, S. (eds.) (1990): Lecturas de psicolingüística. 2. Neuropsicología cognitiva del lenguaje, Alianza Psicología, Madrid.

VENDRELL, J.M. (1979) "Una visió general dels trastorns del llenguatge", Perspectiva escolar 38: 2-6.

REVISTAS

Aphasiology. An international, interdisciplinary journal. London: Taylor & Francis.

Audiology. Journal of Auditory Communication. Basel: S. Karger.

Brain and Language. New York: Academic Press.

Clinical Linguistics & Phonetics. Abingdon: Taylor & Francis

European Journal of Disorders of Communication. London: Whurr Publishers.

Tractament de la Parla 2013 - 2014

Folia Phoniatica. International Journal of Phoniatics, Speech Therapy and Communication Pathology. Basel: S. Karger.

Journal of Neurolinguistics. An International Journal for the Study of Language and the Brain. Oxford: Pergamon Press.

Journal of Speech and Hearing Research.

Revista CEFAC. Atualização Científica em Fonoaudiologia. São Paulo: CEFAC, Centro de Especialização em Fonoaudiologia Clínica - Artcolor Ltda.

Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología. Barcelona: Grupo ARS XXI de Comunicación.

Revista Distúrbios da Comunicação, Pontifícia Universidade Católica de São Paulo